

Article Info/Makale Bilgisi

Received/Geliş: 20.01.2021 Accepted/Kabul: 23.09.2022 Published/Yayınlama: 22.10.2022

İlkokul Öğrencilerinin Pandemi Dönemi Çevrimiçi Derslere Katılımlarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi¹

Cihat YAŞAROĞLU², Furkan GELMEZ³

Öz

COVID-19 salgını sürecinde ülkemizde ilk vakanın görülmesiyle birlikte tüm kademedeki okullara ara verilmiş ve hızlı bir biçimde acil uzaktan eğitime geçilmiştir. Ancak bu süre zarfında öğrencilerin derslere katılım durumları hakkında araştırma ihtiyacı doğmaktadır. Bu süreçte öğrenciler ekran başından derslere katılmaya çalışmışlardır. Bu araştırma ilkokul 3 ve 4. Sınıf öğrencilerinin pandemi döneminde derslere uzaktan eğitimle katılımlarını etkileyen başlıca değişkenleri incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda nicel araştırma yöntemlerinden olan tarama modeli kullanılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Anket formunda öğrencilerin online derslere katılımlarını olumlu ya da olumsuz etkileyen faktörlere ilişkin sorular yer almaktadır. Çalışmanın örneklem grubunu Doğu Anadolu Bölgesindeki bir ilde okumakta olan 215 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem yöntemi olarak kolay ulaşılabilir örnekleme kullanılmıştır. Online formlarla elde edilen veriler, bilgisayar ortamına girilmiş, SPSS programından yararlanılarak betimsel olarak (yüzde ve frekans dağılımlarına bakılarak) analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre araştırmaya katılan öğrencilerin derslere katılımlarında gönüllü oldukları, ders esnasında başkalarının odaya girmesinin derse motivasyonlarını olumsuz etkilediği gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dikkat dağılması, online ders, pandemi, uzaktan eğitim.

Investigation of Primary School Students' Views on Their Attendance to Online Classes during the Pandemic

Abstract

With the first case seen in our country during the COVID-19 pandemic, schools at all levels were interrupted and emergency distance education was started quickly. However, during this period, there is a need for research on

¹ Bu çalışma, 4-6 Kasım 2021'de İzmir'de düzenlenen The 9th International Congress on Curriculum and Instruction (ICCI –EPOK)'sa sunulan sözlü bildirden türetilmiştir.

² Prof. Dr., İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi ABD, cvasaroglu13@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9574-1789

³ Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Bingöl, furkangelmez42@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1873-805X

students' participation in classes. In this process, the students tried to attend the lessons from the screens. This research aims to examine the main variables that affect the participation of 3rd and 4th grade primary school students through distance education during the pandemic period. For this purpose, survey model, which is one of the quantitative research methods, was used. Data were collected through a questionnaire prepared by the researchers. In the questionnaire form, there are questions about the factors that positively or negatively affect students' participation in online courses. The sample group of the study consists of 215 students studying in a city in the Eastern Anatolia Region. Easily accessible sampling was used as the sampling method. The data obtained with the online forms were entered into the computer environment and analyzed descriptively (by looking at the percentage and frequency distributions) using the SPSS program. According to the findings, it was concluded that the students participating in the research volunteered to participate in the lessons, and that the entrance of others during the lesson negatively affected their motivation to the lesson.

Keywords: Distraction, online course, pandemic, distance education.

1. GİRİŞ

Dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi, tüm sektörleri etkilediği gibi eğitim faaliyetlerini de etkilemiştir. 2020 Mart ayında Türkiye’de ilk vakanın görülmesi ile beraber sokağa çıkma kısıtlaması başlamış ve tüm sektörlerde kısıtlamalara gidilmiştir. Kısıtlamaya gidilen alanlardan biri de eğitim olmuştur. Öğrencilerin okullara gidemediği bu süreçte, teknoloji alt yapısı kullanılarak öğrencilerin derslere erişimine olanak sağlayacak tedbirler alınmaya başlanmıştır (MEB, 2020). UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) verilerine 2020 yılında 1.5 milyardan fazla öğrenci, pandemi sürecinden olumsuz etkilenmiştir (UNESCO, 2020a). Yine aynı verilere göre Türkiye’de okullar toplamda 49 hafta kapalı kalmıştır (UNESCO, 2020b). Okulların tamamen kapalı kaldığı bu zaman dilimi içerisinde eğitim – öğretim, online platformlar aracılığıyla sürdürülmeye çalışılmıştır. Ancak öğrencilerin yüz yüze eğitimden uzak kaldığı sürelerin giderek uzaması, öğrencilerde öğrenme kayıplarına ilişkin endişelere yol açmıştır. Bu durum ülkeleri, öğretimin sürdürülmesi ve olası öğrenme kayıplarının önüne geçilmesi için acil tedbirler almaya mecbur bırakmıştır (TEDMEM, 2020).

Okulların kapalı kalma süreleri ile birlikte çeşitli riskler de baş göstermiştir. Türk Eğitim Derneği’nin (TED) hazırladığı rapora göre COVID-19 salgınının çeşitli alanlarda olumsuz etkileri bulunmaktadır. Bu boyutlara bakıldığında; etkili bir karar modelinin eksikliği ile sonuçlanan yönetim boyutu; internete erişim ve teknolojik imkânlardaki yetersizlikleri içeren uzaktan eğitim süreci; öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ve engelli öğrencilerin uzaktan öğrenmesinde öğrenme kayıpları bulunmaktadır (TEDMEM, 2020).

Türkiye’de COVID-19 salgın sürecinde eğitime 12 Mart 2020 tarihinden itibaren bir hafta ara verileceği ve 23 Mart 2020’de derslerin uzaktan eğitimle yapılacağı açıklanmıştı. Ardından, uzaktan eğitim kapsamında 23 Mart 2020’de EBA TV yayına başlamış ve EBA platformu düzenlenmiştir. Bir yandan derslerin uzaktan eğitimle sürdürülürken, diğer yandan öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik

destek hizmetleri de devam ettirilmiştir. Bu kapsamda, COVID-19'un olumsuz psikolojik etkilerini azaltmak amacıyla 81 ilde Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Bilgilendirme Hattı oluşturulmuştur. 21 Eylül 2020 Okulöncesi ve 1. sınıflar için okullar kademeli olarak açılmış, uyum haftası olarak planlanan 21-25 Eylül tarihleri arasında haftada bir gün yüz yüze eğitime geçilmiştir (Gencer, Kesbiç ve Arık, 2021; TEDMEM, 2020). Teknoloji kriz durumunda, eğitimin online olarak sürdürülmesine olanak sağlayacak bir araç şeklinde kullanılmaya başlanmıştır. Teknoloji, öğrencilerin zaman ve mekandan bağımsız bir şekilde bilgiye erişimlerini kolaylaştırmakla birlikte, altyapıda ya da kullanıcılardan kaynaklı yetersizliklerden dolayı süreci olumsuz da etkileyebilir. Ancak ister eğitim sürecini kolaylaştırsın isterse de olumsuz etkileri olsun; teknoloji nihayetinde bir araçtır. Bir kriz dönemi olan pandemi sürecinde de eğitimin sürekliliği için önemli bir araç olarak ön plana çıkmıştır.

Kriz durumunda, uzaktan eğitimin verimliliği bazı şartlara bağlıdır. Uzaktan öğrenme sürecinde hangi teknoloji kullanılırsa kullanılsın, dört boyutta hazırbulunuşluğun sağlanması gerekmektedir. UNESCO, bu unsurları; teknolojik araçların varlığı ve kullanım durumu içeren teknolojik hazırbulunuşluk; yeni öğrenme ortamlarına ve iletişim araçlarına uyarlanabilir içeriğin varlığını içeren içerik hazırbulunuşluğu; öğretmenlerin, ebeveynlerin ve çocuğun bakımından sorumlu kişilerin uzaktan öğrenmeye geçiş için hazırlıklı ve yeterli olmasını kapsayan pedagojik hazırbulunuşluk ile izleme ve değerlendirme sistemlerinin yeni yaklaşımların etkililiğini değerlendirebilecek uyumluluğa ve deneyime sahip olması anlamına gelen izleme ve değerlendirme hazırbulunuşluğu olarak sıralamaktadır (TEDMEM, 2020; UNESCO, 2020c).

Kriz durumunda özellikle ülkemizde hızlı bir biçimde tedbirler alınarak derslerin uzaktan eğitimle devam etmesi sağlandı. Çevrimiçi eğitim, farklı şekillerde icra edilebilmektedir. Tamamen çevrimiçi eğitimde öğrencilerin kayıttan mezuniyete kadar tüm adımları ve öğrenme etkinlikleri çevrimiçi olarak gerçekleştirilir. Bu tür uzaktan eğitim modellerinde okula uğrama ya da yüz yüze eğitim zorunluluğu yoktur. Karma eğitim türünde öğrenme verimliliğini optimize etmek için hem online hem de yüz yüze yöntemin avantajlarından yararlanan bir kombinasyonu içerir. Bu türde aynı oranları farklılaşacak şekilde dersler sınıf içi ve online olacak şekilde yürütülür. Bireysel çevrimiçi kurslar; belirli bir konuda uzmanlaşmak veya belirli bir beceri kazanmak için kişinin kendi hızında programları ve içerikleri internet aracılığıyla aldığı türü belirtmektedir. Kitlese çevrimiçi açık kurslar (MOOC) ise kişiye internet üzerinden sınırsız katılım ve açık alan sunan çevrimiçi kurslara erişimi kapsamaktadır (Xie, Siau ve Nah, 2020).

Çeşitli araştırmalardan çevrimiçi eğitim ile yüz yüze eğitim arasındaki farkları, çevrimiçi eğitimin avantaj ve dezavantajlarını belirten Xie ve arkadaşları online eğitimin geleneksel eğitime göre faydaları ile beraber, bazı dezavantajları da olduğunu belirtmektedirler. Bu dezavantajları ağ bağlantısında sorunlar ve teknolojik sınırlamalar; aidiyet ve bağlılık duygusu eksikliği, dikkat dağınıklarının varlığı ile katılım eksikliği (Xie vd., 2020) şeklinde sıralanabilir.

Literatürde pandemi döneminde öğretmen adayları, öğrenciler, öğretmenler, veliler ve yöneticilerin görüşlerini belirlemeye çalışan araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırma bulguları, aynı zamanda pandemi döneminde eğitim süreci ile ilgili kuramsal bilgilere ışık tutmaktadır. Örneğin öğretmen adaylarının COVID-19 pandemi sürecinde eğitimle ilgili görüşlerinin ele alındığı bir çalışmada; öğretmen adaylarının çalışma düzenlerinin değiştiği, ilgi ve derslere yönelik tutumlarında değişiklikler olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının genellikle teorik dersler açısından bu süreci olumlu değerlendirdiği, uygulamalı dersler açısından ise olumsuz değerlendirdiği görülmektedir (Yıldız, 2020). Yine öğretmen adayları ile yapılan diğer bir çalışmada da uzaktan eğitimin etkililiğine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri incelenmiştir. Buna göre uzaktan eğitimin avantajları ekonomiklik, tekrar ve zaman ve mekân esnekliği iken dezavantajları ise öğrenmenin kalıcı olmaması, ölçme ve değerlendirmeden kaynaklı sorunlar, disiplin sorunları, internet sıkıntısı, sistem sorunları ve etkileşim eksikliği” şeklinde tespit edilmiştir (Er Türküresin, 2020). Öğretmen adayları ile yapılan başka bir araştırmada ise her zaman ve her yerde derslere ulaşılabilmesi uzaktan eğitimin en iyi yönleri olarak ifade edilmiştir. Samimi ortam olmaması ile internet ve bağlantı sorunları da en fazla tekrarlanan sorunlar olarak ifade edilmiştir (Özer ve Turan, 2021).

Eğitimde paydaşlarla yapılan nitel bir araştırmada uzaktan eğitimle ilgili avantaj ve dezavantajlı durumlar incelenmiştir (Özdoğan ve Berkant, 2020). Çalışma sonucunda paydaşların uzaktan eğitimin avantajlarına yönelik görüşleri arasında uzaktan eğitimin zaman ve mekândan bağımsız olması, derslerin defalarca izlenebilmesi, teknolojinin eğitim içerisindeki önemi ve teknolojik beceri geliştirilmesi şeklinde iken dezavantajları arasında motivasyon kaybı, ölçme ve değerlendirmenin olmaması, altyapı yetersizliği, eğitimde fırsat eşitsizliği oluşturması, iletişim ve etkileşim yetersizliği, sosyalleşme yetersizliği ve uzaktan eğitim sürecine hazırlıksız olma olarak listelenmiştir. Paydaşlarla yapılan diğer bir çalışmada da (Taş, 2021) uzaktan eğitim sürecinin yaparak-yaşayarak öğrenme olanağını ortadan kaldırması, öğretmen-öğrenci-veli iletişimini, etkileşimini ve işbirliğini en aza indirmesi, öğrencilerin sosyalleşmelerine sekte vurması, teknoloji bağımlılığı riskini artırması, derse erişim sorunlarının yaşanması önemli eksiklikler olarak ifade edilmiştir.

Öğrenci görüşlerinin alındığı araştırmada öğrenci kaynaklı sorunların motivasyon, okuma isteksizliği, dikkat dağınıklığı, TV izleme süresi, okul-arkadaş özlemi, sıkılma ve kaygı olduğu saptanmıştır (Karalı, Aydemir, Coşanay ve Şen, 2021). Okul öncesi öğrencileri ile yapılan deneysel bir çalışmada ise araştırmada çevrimiçi eğitimde öğretmenlerin çocuklarla iletişime ve etkileşime önem verdikleri, çocukların duygularını destekleyici davrandıkları, çocukların ise duygularını ifade edebilmede sorun yaşamadıkları ve bu süreçten ve etkinliklerden çocukların keyif aldıkları belirlenmiştir (Aral, Fındık, Öz, Karataş, Güneş ve Kadan, 2021).

İlkokuldaki dezavantajlı öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları sorunlara ilişkin öğretmen görüşlerinin alındığı araştırmanın bulgularına göre; internet erişimi ve erişimi sağlayacak teknolojik donanımdaki yetersizlik, derslere düzenli katılımda görülen aksaklıklar, velilerin sürece

yeterince dahil olamayışları, teknik aksaklıklar, EBA sisteminde yaşanan aksaklıklar, fırsat eşitsizliği, internete güvenli erişimdeki görülen aksaklıklar, derslerde yaşanan motivasyon kayıpları, uzaktan eğitim süreciyle ilgili hazırbulunuşluk düzeyleriyle ilgili verilecek kurs, seminer vb. hizmetiçi eğitim yetersizlikleri öğretmenlerin yaşadığı belli başlı sorunlardandır (Demir, Doğan ve Yavaş, 2021).

Öğretmenlerle yapılan bir araştırmada da pandemi sürecinde uzaktan eğitimle ilgili uzaktan eğitim faaliyetleri memnun edici, elverişsiz ve sınırlı olmak üzere üç farklı şekilde değerlendirilmiştir. Uzaktan eğitim faaliyetlerinde alt yapı, katılım, planlama, haberleşme, belirsizlik ve EBA platformu ile ilgili sorunlarla karşılaşmışlardır. EBA platformunun alt yapısı, sürece hazırlık, sürecin planlaması, eğitimde kullanılan içerikler ve faaliyetlerin uygulanması ile ilgili önerilerde bulunmuşlardır (Demir ve Özdaş, 2020). Öğretmen görüşlerinin alındığı diğer bir çalışmada ise öğrencilerin uzaktan eğitime yeterli düzeyde katılım sağladığı, eğitime katılmayan öğrenciler ile Whatsapp üzerinden ödevlendirme ve telefonla bireysel görüşmeler yapıldığı, öğrencilerin uzaktan eğitime katılmama sebebi olarak internet ve bağlantı sorunu yaşadıkları, öğrencilerinin genelinin uzaktan eğitim esnasında istekli oldukları, uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının yetersiz seviyede olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Sarışık, Uslu, Sarışık ve Uslu, 2021).

Yukarıda da belirtildiği üzere uzaktan eğitimi olumlu ve olumsuz etkileyen pek çok faktörden bahsedilebilir. Bu faktörleri belirleyecek şekilde öğretmen, veli görüşleri çalışılmışken öğrenci görüşlerinin yeteri kadar çalışılmadığı görülmektedir. Ancak ilkokul öğrencilerinin derslere katılımlarına ilişkin görüşlerini ele alan çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Acil uzaktan eğitim ile ilgili öğrenci görüşlerini belirlemeye çalışması yönünden bu araştırmanın, literatüre özgün katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, pandemi döneminde derslerin tamamen online olarak yürütüldüğü zaman diliminde, öğrencilerin derse katılımlarını, derse karşı motivasyonlarını saptayan veya derste dikkatlerini dağıtan çeşitli faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaca ulaşmak adına aşağıdaki alt problem cümleleri şu şekildedir:

- Öğrenciler, derse katılım durumları ve buna ilişkin duygularını nasıl ifade etmektedirler?
- Öğrencilerin canlı derslere katılım nedenleri nelerdir?
- Öğrencilerin derse katılımında motivasyonlarını sağlayan unsurlar nelerdir?
- Öğrencilerin canlı derslerde dikkatlerini dağıtan unsurlar nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, araştırmanın çalışma grubu, verilerin toplanması, hazırlanması ve çözümlenmesinde kullanılan yöntem ve teknikler açıklanmıştır.

Araştırma Modeli

İlkokul öğrencilerinin pandemi döneminde online derslere katılım durumlarını etkileyen faktörlerin araştırıldığı bu çalışma, betimsel tarama modelinde tasarlanmıştır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da ondan alınacak bir örneklem üzerinden yapılan tarama araştırmalarıdır. Genel tarama modelleri ile tekil ya da ilişkisel taramalar yapılabilir. Bu tür araştırmalar, her türden birey hakkında bilgi toplamak için önemli bir teknik haline gelmiştir (Stockemer, 2019). İnsanlar ve tercihleri, düşünceleri ve davranışları hakkında kesitsel verilerin sistematik bir şekilde toplandığı tarama modeli araştırmalarda, çoğunlukla standartlaştırılmış anketler veya görüşmeler kullanılmaktadır (Bhattacharjee, 2012; Bryman, 2012; Karasar, 2012; Stockemer, 2019). Bu çalışmada da ilkökul öğrencilerin online derslere katılımlarına ilişkin görüşleri anket yoluyla elde edildiğinden, çalışma için tarama modeli uygun görülmüştür.

Çalışma Grubu

Çalışmanın örneklemini kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile ulaşılan 215 ilkökul 3. ve 4. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Kolay ulaşılabilir veya elverişli örnekleme, ulaşması hızlı ve kolay olan ögelere dayanır. Bu örnekleme türü yakın, tamamen mevcut olan, kolayca ulaşılabilen veya uygun olan kişilerin örnekleme dahil edildiği bir tekniktir (Bailey, 1994; Baltacı, 2018; Bhattacharjee, 2012; Howitt, 2016). Okulların kapalı olduğu, öğrencilerin uzaktan eğitime devam ettiği pandemi sürecinde öğrencilerin velilerine online formlar ulaştırılmıştır. Bu şekilde kolaylıkla ulaşılabilen ve veri toplama aracını dolduran öğrencilerin cevapları analize dahil edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı; araştırmanın amacı doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Veri toplama aracında öğrencilerin sınıf düzeyleri, cinsiyetleri, hangi araçlarla derse girdikleri, ders takip düzeyleri, derslerde motivasyonlarını arttıran ve azaltan unsurlara ilişkin kapalı uçlu sorular yer almaktadır. Soruların oluşturulmasında sınıf öğretmenlerinden görüş alınmış, öğretmenlerin belirttikleri görüşlerden sorular üretilmiştir. Elde edilen sorular küçük bir öğrenci grubuna sorulmuş ve seviyelerine uygunluğu, kapsamı belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre şekillendirilen ölçme aracı, iki eğitim bilimleri uzmanı tarafından da incelenmiştir. Bu değerlendirmelerden sonra, araştırmacılar tarafından ankete son hali verilmiştir.

Verilerin İşlenmesi ve Analizi

Araştırma, 2020 yılı sonbaharında, Doğu Anadolu'da bir ilde gerçekleştirilmiştir. Öncelikle araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu için etik kurul izni alınmıştır. Gerekli izinler alındıktan sonra, anket online forma dönüştürülmüştür. Online formlar, öğretmen gruplarına; velileri ile paylaşımları için gönderilmiştir. Öğretmenlerin veli gruplarında anketleri paylaşırken, çalışmaya katılmaya onay vermeleri halinde öğrencilerine doldurtmaları istenmiştir. Böylece veri toplama süreci başlamıştır. Bu şekilde verilerin toplanması iki ay sürmüştür.

Öğrenciler tarafından doldurulan online formların cevapları kullanılan online anket platformunun veri tabanından indirilmiştir. Toplamda 215 öğrenci formları doldurmuştur. Yapılan ön incelemede anketlerin eksiksiz ya da değerlendirmeyi etkilemeyecek şekilde tam doldurulduğu görülmüş ve tüm anketlerin verilerinin analiz edilmesi kararlaştırılmıştır. Veriler istatistik paket programına aktararak analize başlanmıştır. Araştırma verileri, yüzde ve frekans dağılımlarına bakılarak betimsel analiz edilmiştir. Tanımlayıcı ya da betimsel analiz, ilgili yapıları veya bu yapılar arasındaki ilişkileri istatistiksel olarak tanımlamayı, bir araya getirmeyi ve sunmayı ifade eder (Bhattacharjee, 2012).

3. BULGULAR

Araştırma verileri, öğrencilere ait kişisel bilgiler ile araştırma problem cümlelerine verilen cevapları gösterecek şekilde analiz edilmiştir. Ulaşılan bulgular tablo halinde sunulmuş ve başlıca bulgular betimlenmiştir. Öncelikle öğrencilere ait kişisel bilgiler analiz edilmiş ve Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Sayısal Dağılımı

	n	%
<i>Sınıf Düzeyi</i>		
3. Sınıf	111	51.6
4. Sınıf	104	48.4
<i>Cinsiyet</i>		
Kız	116	54
Erkek	99	46
<i>Canlı Ders İçin Kullanılan Araç*</i>		
Telefon	166	61.4
Tablet	74	11.1
Bilgisayar	74	27.5
Toplam	215/314*	100

*Bu soruya çoklu cevap verilmiştir.

Çalışmaya 215 öğrenci katılmıştır. Demografik bilgileri incelendiğinde öğrencilerin %54'ü erkek ve %46'sı kız; sınıf düzeyine göre incelendiğinde ise öğrencilerin %51.6'sı 3. sınıf, %48.4'ü 4. sınıf öğrencisidir. Uzaktan eğitime erişilen araçlar sorusu sorulduğunda öğrencilerin %61.4'ü telefon, %27.5'i bilgisayar, %11.1' tablet ile uzaktan eğitimde canlı derslere katıldığı cevabını vermiştir. Çalışmanın ilk problem cümlesi “Öğrenciler, derse katılma durumuna ilişkin duygularını nasıl ifade etmektedirler?” şeklindeydi. Bu problem cümlesine ilişkin öğrencilerin verdikleri cevapların dağılımı Tablo 2’de görülmektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Derse Katılım Durumları ve Buna İlişkin Duygularına Göre Cevapların Dağılımı

	n	%
Tüm derslere katılmaya çalışanlar	159	74
Derslere her zaman katılmayanlar	56	26
Derse katılmadığında üzülenler	180	83.7
Derse katılmadığında biraz üzülenler	25	11.7
Derse katılmadığında üzülmeyenler	10	4.6
Toplam	215	100

Anket soruları arasında öğrencilerin derse katılıp katılmama durumunu, derse katılmadıkları zamanki duygu durumlarını belirlemeye çalışan sorular yer almaktadır. Öğrencilerin bu sorulara verdikleri cevapların analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitimde derslere katılma durumu incelendiğinde; öğrencilerin %74'ü tüm derslere katılmaya çalıştıklarını, %26'sı derslere katılmadığı/katılmadığı cevabını vermişlerdir. Derslere katılmadıkları zaman kendilerini nasıl hissettiklerine yönelik cevaplar analiz edildiğinde ise öğrencilerin %83.7'si derse katılmadığı zaman üzüldüğünü, %4.7'si üzülmeyişini, %11.6'sı ise biraz üzüldüğünü belirtmişlerdir.

Diğer bir alt problem cümlesi olarak öğrencilerin derse katılımlarını olumlu yönde etkileyen faktörler sorulmuştur. Öğrencilerin verdikleri cevaplar, Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Derse Neden Katıldıklarına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı*

Derse Katılma Nedeni	n	%
Kendi isteği	174	45.5
Arkadaşlarıyla görüşme	74	19.4
Anne – baba yönlendirmesi	66	17.3
Not korkusu	40	10.5
Devamsızlık korkusu	28	7.3
Toplam	382	100

*Bu soruya çoklu cevap verilmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin yarıya yakınının (% 45.5) canlı derslere kendi isteği ile katılmakta oldukları görülmektedir. Öğrencilerin görüşlerine göre arkadaşlarıyla ve öğretmenleri ile

görüşmek için derse katılma gerekçesi % 19.4, anne – baba yönlendirmesi sonucu derse katılma gerekçesi %17.3 iken not korkusu % 10.5 ve devamsızlık korkusu ise % 7.3 ile derslere girmeyi etkileyen faktörler arasında yer almaktadır. Araştırmanın diğer bir problem cümlesi de öğrencilerin derse katılma motivasyonlarını olumlu etkileyen unsurların neler olduğu ile ilgilidir. Öğrencilerin verdikleri cevapların analizine ilişkin bulgular Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. Öğrencilerin Derse Katılımında Motivasyonlarını Sağlayan Unsurların Dağılımı

	Evet		Biraz		Hayır		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Canlı ders esnasında soru sorabilme	179	83.3	25	11.6	11	5.1	215	100
Ders süresinin uygunluğu	164	82	25	12.5	11	5.5	200	100
Öğretmenlerin seviyeye uygun ders anlatmaları	193	92.1	14	6.5	3	1.4	210	100
Kameraların kapalı olması	120	55.8	18	8.4	77	35.8	215	100

Tablo 4 incelendiğinde, canlı ders esnasında öğretmene soru sorabilmenin derse katılıma yönelik motivasyonlarını arttırdığını belirten öğrencilerin oranı bir hayli yüksektir (% 83.3). Soru sorabilmenin motivasyonlarını biraz arttırdığını belirten öğrencilerin oranı % 11.6 iken bu durumun motivasyona etkisi olmadığını belirten öğrenci oranı ise % 5.1’dir. Diğer yandan ders sürelerinin uygun olduğunu belirten öğrenci oranı % 82, öğretmenlerin öğrenci seviyesine uygun ders anlatımlarının motivasyonlarını olumlu etkilediğini söyleyen öğrenci oranı % 92.1’dir. Son olarak öğrencilerin kameralarının kapalı olmasından dolayı motivasyonlarının arttığını söyleyenlerin oranı % 55.8, derse katılım isteklerini olumsuz etkilediğini söyleyenlerin oranı ise % 35.8 olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin ders esnasında dikkatlerini dağıtan unsurlara ilişkin görüşleri Tablo 5 ve Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilerin Derste Dikkatlerini Dağıtan Unsurların Dağılımı

	Evet		Biraz		Hayır		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Odadaki eşyalar	85	39.5	29	13.5	101	47		
Diğer öğrencilerin derse girmesi	37	17.2	21	9.8	157	73	215	100
Aile üyelerinin varlığı	68	31.6	25	11.6	122	56.7		

Tablo 6. Öğrencilerin Derste Dikkatlerini En Çok Dağıtan Unsurların Dağılımı

	n	%
Oyun oynama	84	18.2
Yemek yeme	147	31.8
Başkalarının odaya girmesi	165	35.7
Oda içerisinde dolaşmak	66	14.3
Toplam	462	100

Tablo 5 ve Tablo 6 incelendiğinde, öğrencilerin yarısına yakınının (% 47) odadaki eşyaların dikkatini dağıtmadığını, % 39.5'nin ise dikkatlerini dağıttığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (% 73) diğer öğrencilerin derse girmelerinin dikkatlerini dağıtmadığını ifade etmişlerdir. Aynı şekilde öğrencilerin % 56.7'si aile üyelerinin ders ortamında varlığının dikkatlerini dağıtmadığını belirtirken yaklaşık her üç öğrenciden biri de dikkatlerinin dağıldığını belirtmişlerdir. Ders esnasında en çok dikkat dağıtan unsurlara ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde ise başkalarının odaya girmesinden rahatsız olduğunu belirten öğrenci görüşlerinin oranı % 35.7 olarak bulunmuştur. Ders esnasında en çok dikkat dağıtan unsurların ise sırasıyla yemek yeme (% 31.8), oyun oynama (% 18.2) ve oda içerisinde dolaşmak (% 14.3) olduğu görülmektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Koronavirüs (Covid-19) salgınıyla beraber tüm eğitim kurumları kapatılmış, eğitimin devamlılığını sağlamak üzere uzaktan eğitim uygulamaları devreye sokulmuştur. Uzaktan eğitim sürecinde öğrenciler birçok davranış ve düşünceden etkilenmektedir. Çalışma kapsamında, ilkökul 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin çevrimiçi eğitim sürecinde derse katılımlarına ilişkin görüşleri incelenmiştir.

Çalışmaya katılanların 111'i 3. sınıf ve 104'ü de 4. sınıf öğrencisidir. Cinsiyete göre kız öğrenci % 54, erkek oranı ise % 46'dır. Çoklu verilen cevaplara göre öğrencilerin çoğunluğu derslere cep telefonu ile girmektedirler. Tablet ile derslere katılma oranı ise en düşük oranda bulunmuştur.

Derse katılım durumları incelendiğinde öğrencilerin tüm derslere girmeye gayret göstermektedirler. Ayrıca derse katılmadıkları zaman üzüldüklerini belirtmişlerdir. Üniversite öğrencileri ile yapılan bir araştırmada derslerin online olmasının öğrencilerin derse katılımları üzerinde etkisinin az olduğu görülmektedir (% 62) (Alawamleh, Al-Twait ve Al-Saht, 2020). Öğretmen görüşlerinin alındığı bir çalışmada da öğrencilerin derslere yeterli düzeyde katılım gösterdikleri belirtilmiştir. Aynı araştırma bulgularına göre derse katılan öğrencilerin istekli olma durumu ile isteksiz olma durumunun oran olarak birbirine yakın olduğu görülmektedir (Sarışık vd., 2021). Paydaşlarla yapılan bir çalışmada da öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin derslere katılım durumuna etkisi bağlamında çevrimiçi eğitimin “derse yönelik istekliliği azalttı” ifade edilmiştir (Taş, 2021). Ancak öğrencilerin online eğitimle öğretmen ve öğrenci arkadaşları ile etkileşimlerinde değişiklik olmadığını belirten çalışma bulgusu da bulunmaktadır (Maqableh ve Alia, 2021). Haliyle yapılan çalışmalara bağlı olarak öğrencilerin derse katılımlarına ilişkin duygu durumlarını doğrudan karşılaştırılabileceği araştırma bulgularına rastlanılmamıştır.

Araştırmaya göre öğrenciler kendi istekleri ile derse katılmaya gayret göstermektedirler. Diğer yandan arkadaşları ve öğretmeni ile görüşmenin de derse katılımı önemli bir nedendir. Bu bulgudan hareketle öğrenciler arkadaşları ve öğretmenleri ile görüşemediği için canlı dersleri sosyalleşme aracı

olarak kullanılmaktadır. Zira pandemiden önce yapılan bir çalışmada öğrencilerin çevrimiçi öğretmenden memnuniyetini etkileyen faktörler öğrenciler ve öğretmenler arasındaki etkileşim ile diğer akranlarla etkileşim olarak ifade edilmektedir (Robert, Irani, Telg, ve Lundy, 2005). Öğrencilerin bu sebeple derslere istekli olarak girmesinin derse karşı ilgiyi de olumlu yönde etkileyebileceği düşünülebilir. Yapılan bir araştırmada hem öğretmen hem veli hem de öğrenci görüşlerinde, çevrimiçi eğitimde sosyalleşmenin azaldığı görüşleri ifade edilmiştir (Taş, 2021). Yurtbakan ve Akyıldız (2020) öğrenci velilerinin görüşlerine göre uzaktan eğitimin de çocukların öğretmenle etkileşim kurma ve motivasyonu arttırdığını belirtirken aynı araştırmada sınıf öğretmenleri de uzaktan eğitimin öğrenci motivasyonunu arttırdığını ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları ise online derslerin motivasyona ve sınıf içi iletişime olumsuz etkisi olduğunu belirtmişlerdir (Özer ve Turan, 2021).

Bu araştırmaya göre anne – baba yönlendirmesi ile derse giren öğrenci oranı oldukça az bulunmuştur. Not ve devamsızlık korkusunun da aynı anne-baba yönlendirmesinde olduğu gibi derse karşı ilgiyi düşürücü bir etken olarak karşımıza çıktığını söyleyebiliriz. Dolayısıyla öğrencilerin derslere katılma nedenlerinin, aynı zamanda ilgiyi arttıran unsurlar olduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin seviyeye uygun ders anlatmaları, canlı ders esnasında soru sorabilme ve ders süresinin uygunluğu, derse karşı motivasyonu önemli düzeyde arttırmaktadır. Görüldüğü gibi, öğrencilerin canlı ders esnasında bilmediği ya da anlayamadığı soruları sorup cevaplarının öğrenebilmeleri, canlı derslerin süreleri ve öğretmenlerin öğrencilerin akademik seviyesine uygun ders işlemeleri öğrencilerin vermiş olduğu cevaplar sonucunda motivasyonlarının önemli derecede artmasına katkı sağladığı söylenebilir. Ancak kameraların kapalı olmasının motivasyonu orta düzeyde arttırdığı görülmektedir. Buna göre öğrencilerin canlı ders esnasında kameralarının açık olmaması öğrencinin daha rahat hareket etmesini ve bunun sonucunda derse olan motivasyonu orta düzeyde olumlu desteklediği söylenebilir. Ders süresinin uygunluğu ile ilgili olarak öğrenciler çevrimiçi derslerde ders süresinin ve arkadaşları ile etkileşimin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir (Yurtbakan ve Akyıldız, 2020). Benzer şekilde diğer bir çalışmada da online eğitimin dezavantajları arasında öğrencilerin motivasyon eksikliği ile okul arkadaşı özlemi olarak ifade etmişlerdir (Karalı vd., 2021). Paydaş görüşlerinin incelendiği çalışmada da yine uzaktan eğitimin motivasyon eksikliğine neden olduğu ifade edilmektedir (Özdoğan ve Berkant, 2020).

Odadaki eşyalar ve aile üyelerinin aynı ortamda olmaları, öğrencilerin dikkatlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Ancak diğer öğrencilerin derse girmelerinin derste dikkati önemli düzeyde dağıtmadığı görülmektedir. Ayrıca ders esnasında başkalarının derse girmesi ve yemek yeme, diğer maddelere göre nispeten yüksek bir oranda dikkat dağıtıcı unsurlardır. Oyun oynama ve oda içerisinde dolaşmak da diğer maddelere göre düşük oranda dikkat dağıtıcı unsurlardır.

16-27 yaş arası öğrencilerle yapılan bir araştırmada öğrencilerin online derslere katılımlarında dikkatlerinin kolaylıkla dağıldığını söyleyenlerin oranı % 61.6 olarak bulunmuştur. Yine aynı araştırmada öğrencilerin % 68.4'ü, online dersleri anlamada ve takip etmekte zorlandıklarını belirtmişlerdir (Nambiar, 2020). Bir araştırmada veliler online eğitimde oda sorununu belirtmişlerdir (Karalı vd., 2021). Diğer bir araştırmada ise öğrencilerin derslere katılımında ev ortamının dikkat dağıtıcı olduğunu ifade edenlerin oranı çok düşük çıkmıştır (% 12.7). Bunun nedenleri arasında evdeki rahatsızlıkların olduğu ifade edilmektedir. Evde sınırlı alan nedeniyle, birçok öğrenci öğretmenler ve akranlarıyla etkileşim kurmak için ayrı bir oda bulamıyor. Bu durum aynı zamanda öğrencilerin çevrimiçi tartışmalara katılmalarını da engellemektedir (Faize ve Nawaz, 2020).

Araştırmamızın bulgularına göre ders esnasında öğrencilerin en fazla dikkatini dağıtan iki unsur yemek yeme ile başkalarının odaya girmesidir. Öğrencilerin canlı ders esnasında yemek yeme, derse olan dikkatin dağılmasına sebep olmaktadır. Öğrencilerin ders esnasında odasında veya telefon, tablet veya bilgisayarda oyun oynamaları da yine derse karşı motivasyonu düşürücü, dikkat dağıtıcı olduğu ve öğrencinin ekran karşısında sıkıldığı anlamına gelebilmektedir. Bu durumlar öğrencilerin ders esnasında ekran karşısında oturmalarında sıkılmasına, dikkatinin dağılmasına ve derse olan motivasyonlarını kaybetmesine sebep olmakta ve bu durum dersin verimli geçmesini engellemektedir. Üniversite öğrencileri ile yapılan bir çalışmada (Hussein, Daoud, Alrabaiah ve Badawi, 2020) dikkatin dağılması, online eğitimin en çok tekrarlanan problemi olarak ifade edilmiştir. Diğer bir çalışmada dikkatinin kolaylıkla dağıldığını belirtenlerin oranı, % 77 olarak bulunmuştur (Maqableh ve Alia, 2021). Yetişkinlerle yapılan diğer bir çalışmada da (Hasan ve Khan, 2020) Covid-19 sürecinde online eğitimde etkileşim eksikliği, dikkat dağınıklığı ve tek taraflı öğrenme dezavantajları olarak belirtilmiştir.

5. KAYNAKÇA

- Alawamleh, M., Al-Twait, L. M., ve Al-Saht, G. R. (2020). The effect of online learning on communication between instructors and students during Covid-19 pandemic. *Asian Education and Development Studies*, 11(2).
- Aral, N., Fındık, E., Öz, S., Karataş, B. K., Güneş, L. C. ve Kadan, G. (2021). Covid 19 pandemi sürecinde okul öncesi dönemde uzaktan eğitim: deneysel bir çalışma. *Turkish Studies - Education*, 16(2), 1105-1124.
- Bailey, K. (2008). *Methods of social research*. Simon and Schuster.
- Bhattacharjee, A. (2012). *Social science research: Principles, methods, and practices*. Textbooks Collection.
- Bryman, A. (2012). *Social research methods*. (4th Edition). Oxford University Press Inc.
- Demir, E., Doğan, M. ve Yavaş, M. (2021). Uzaktan eğitim sürecinde ilkokullarda eğitim öğretim gören dezavantajlı öğrencilerin eğitime erişim ve akademik başarı durumları: Karaman ilinde sınıf öğretmenlerine yönelik bir araştırma. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 7(47): 1575-1592.
- Demir, F. ve Özdaş, F. (2020). COVID-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 273-292.
- Er Türküresin, H. (2020). COVID-19 pandemi döneminde yürütülen uzaktan eğitim uygulamalarının öğretmen adaylarının görüşleri bağlamında incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 597-618.
- Faize, F. A., ve Nawaz, M. (2020). Evaluation and improvement of students' satisfaction in online learning during COVID-19. *Open Praxis*, 12(4), 495-507.
- Gencer, E. G., Kesbiç, K. ve Arık, B. M. (2021). *COVID-19 etkisinde Türkiye’de eğitim*. TÜSİAD Raporu.
- Hasan, N. ve Khan, N. H. (2020). Online teaching - learning during COVID-19 pandemic: students’ perspective. *The Online Journal of Distance Education and e-Learning*, 8(4), 202-213.
- Howitt, D. (2016). *Introduction to qualitative methods in psychology* (3th Edition). Pearson.
- Hussein, E., Daoud, S., Alrabaiah, H., ve Badawi, R. (2020). Exploring undergraduate students’ attitudes towards emergency online learning during COVID-19: A case from the UAE. *Children and youth services review*, 119, 105699.
- Karalı, Y., Aydemir, H., Coşanay, G. ve Şen, M. (2020). Pandemi döneminde uzaktan eğitimde yaşanan sorunlara ilişkin veli ve öğrenci görüşleri. *SBedergi*, 4(7), 70-84.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi* (24. Baskı). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Maqableh, M., ve Alia, M. (2021). Evaluation online learning of undergraduate students under lockdown amidst COVID-19 Pandemic: The online learning experience and students’ satisfaction. *Children and Youth Services Review*, 128, 106160.

- Nambiar, D. (2020). The impact of online learning during COVID-19: students' and teachers' perspective. *The International Journal of Indian Psychology*, 8(2), 783-793.
- MEB (2020). *Bakan Selçuk, 23 mart'ta başlayacak uzaktan eğitime ilişkin detayları anlattı.* <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-23-martta-baslayacak-uzaktan-egitime-iliskin-detaylari-anlatti/haber/20554/tr> Adresinden erişilmiştir.
- Roberts, T. G., Irani, R. A., Telg, R. W., ve Lundy, L. K. (2005). The development of an instrument to evaluate distance education courses using student attitudes. *The American Journal of Distance Education*, 19(1), 51-64.
- Sarışık, S. , Uslu, E. , Sarışık, S. ve Uslu, Ş. (2021). Covid-19 salgın sürecinde ilkokullarda uygulanan uzaktan eğitim sürecine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Kesit Akademi Dergisi*, 7(28), 491-506.
- Stockemer, D. (2019). A Short introduction to survey research. In Stockemer, D (Ed) *Quantitative methods for the social sciences* (pp 23-35). Springer, Cham.
- Taş, H. (2021). COVID-19 Pandemisi Sürecinde Uygulamaya Konan Uzaktan Eğitimin Paydaş Görüşleri Bağlamında Değerlendirilmesi. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 12(23),23-49.
- TEDMEM. (2020). *COVID-19 sürecinde eğitim: Uzaktan öğrenme, sorunlar ve çözüm önerileri (TEDMEM Analiz Dizisi 7)*. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Özdoğan, A. Ç. ve Berkant, H. G. (2020). *COVID-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi*. Milli Eğitim Dergisi, 49(1), 13-43.
- Özer, S. ve Turan, E. Z. (2021). *Öğretmen adaylarının Covid-19 nedeniyle sunulan uzaktan eğitime ilişkin görüşleri*. Turkish Studies - Education, 16(2), 1049-1068.
- UNESCO (2020a). *#LearningNeverStops. Global Education Coalition for COVID-19 Response* (unesco.org) adresinden alınmıştır.
- UNESCO (2020b). *#schoolclosures. Education: From disruption to recovery* (unesco.org) adresinden alınmıştır.
- UNESCO. (2020c). *COVID-19 Education Response Webinar: Distance learning strategies: What do we know about effectiveness? Synthesis report.* <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373350>
- Xie, X., Siau, K., ve Nah, F. F. H. (2020). COVID-19 pandemic—online education in the new normal and the next normal. *Journal of Information Technology Case and Application Research*, 22(3), 175-187.
- Yıldız, V. A. (2020). Üniversite öğrencilerinin pandemi dönemi aldıkları eğitime ilişkin görüşleri. In *Conference Proceeding Book* (p. 19). Near East University.
- Yurtbakan, E. ve Akyıldız, S. (2020). Sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 949-977.

Extended Abstract

With the coronavirus (Covid-19) epidemic, all educational institutions were closed, and distance education applications were introduced to ensure the continuity of education. Today, when internet technology has become an indispensable part of life, many applications that were previously impossible have been made possible. The use of technological developments in many areas has become a necessity, and the use in the field of education has also been affected by this situation. The concept of Distance Education has been spreading and developing, especially since the 2000s, as a result of changes in information technologies and information infrastructure.

At the beginning of the pandemic period, students had to attend classes online. However, it is not known whether the students are willing to attend the classes. This research aims to reveal the opinions of students about their participation in distance education and their motivation for the lessons, attending the online courses.

In this study, the answer to the following question was sought: "What are the factors affecting students' participation in online courses?" The study was designed in descriptive survey model. General survey models are survey studies conducted over the entire universe or a sample to be taken from it, in order to make a general judgment about the universe consisting of many elements. Single or correlational researches can be made with general survey models. The sample of the study consists of 215 primary school 3rd and 4th grade students reached by the convenience sampling method. Easily accessible or convenient sampling is based entirely on items that are available, quick and easy to reach.

For the purpose of the research, a questionnaire was prepared by the researchers, which included questions to examine the motivation levels of the students in their participation in the lesson and personal information about the students. The questionnaire form prepared by the researchers was converted into an online form and sent to the students via the phones of their parents or by the teachers and they were asked to be filled. The data obtained at the end of the data collection process, which lasted about two months, were analysed descriptively (by looking at the percentage and frequency distributions).

215 students participated in the study. When their demographic information was examined, 54% of the students were male (116) and 46% were female (99). When analyzed by grade level, 51.6% of the students are 3rd grade students and 48.4% are 4th grade. When the status of attending classes in distance education is examined; 74% of the students answered that they attended all the courses (159), while 26% (56) did not attend. When the information about the emotional state of the students regarding participation in the lesson was examined, 83.7% of them stated that they were upset when they did not attend the lesson (180), 4.7% of them were not upset (10), and 11.6% of them were slightly upset. When asked about the means of accessing distance education, 61.4% of the students answered that they attended live lessons in distance education using a phone (166), 27.5% using a computer (74), 11.1% using a tablet (30).

Another finding is that nearly half of the students attended the live classes voluntarily. It is seen that very few of them attend with the anxiety of absenteeism. On the other hand, they stated that factors such as the ability of students to ask their teachers questions, the duration of the lessons, and the fact that the cameras are turned off affect the motivation of the students in participating in online lessons in a positive way. Also, according to the answers given by the students, it has been found that the objects in the place where the students enter the lesson; entering or leaving another student to the lesson; the behaviors of family members do not negatively affect students' motivation towards the lesson.